

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 23-02-2022

Mødedato Onsdag d. 23. februar 2022 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Delegationsplan Klima- Natur- og Bæredygtighedsudvalget.....	3
Indsatsområder i DK2020 Klimaplan for Ikast-Brande Kommune.....	4
Genbrugsplads - Generelle forbedringer - Frigivelse af anlægsbudget.....	10
Dagrenovation - Nedgravede affaldsløsninger - Frigivelse af midler 2022.....	12
Affaldshåndteringsplan - Valg af indsatsområder.....	14
Ikastvej 5 og 7, Ejstrupholm - ansøgning om landzonetilladelse til retreatcenter.....	18
Lundfodvej 12, 7330 Brande - landzonetilladelse til erhverv og til tilbygning af kontor, lagerbygning.....	22
Forespørgsel om økonomisk støtte til græsningsprojekt langs Storåen.....	26
Meddelelser.....	30
Lukket: Meddelelser.....	31

Punkt 1: Delegationsplan Klima- Natur- og Bæredygtighedsudvalget

00.15.15-A21-1-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima- Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Økonomi- og Planudvalget 1. marts 2022

Byrådet 7. marts 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- forslag til delegationsplan godkendes.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø forelægger vedlagte forslag til delegationsplan for Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets område. Delegationsplanen angiver beslutningskompetencen mellem Byrådet, Økonomi- og Planudvalget, Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Administrationen.

Bestemmelser for Byrådets adgang til delegation reguleres i lovgivningen og Styrelsesvedtægten for Ikast-Brande Kommune.

Mens Styrelsesvedtægten beskriver fordelingen af opgaveområder for Økonomi- og Planudvalget samt de stående udvalg, kan der i lovgivningen være fastsat eller forudsat et delegationsforbud, der indebærer at f.eks. budget, større driftskontrakter, samt større planer og strategier ikke kan delegeres fra Byråd til udvalg.

Udvalgets opgaver er at beslutte retningslinjer og principper for udmøntning af politikker og for varetagelse af sagsbehandling på udvalgets område, samt at drøfte sager af principiel karakter. Endvidere forbereder udvalget Byrådets beslutninger inden for udvalgets opgaveområder.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Delegationsplan for Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget

Punkt 2: Indsatsområder i DK2020 Klimaplan for Ikast-Brande Kommune

01.00.00-P20-2-21

Beslutning

Tiltrædes.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022.

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at:

- udvalget følger Teknik og Miljø's anbefalinger til indsatsområder og mulige handlinger for at reducere CO₂-udslippet samt styrke klimarobustheden i Ikast-Brande Kommune.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune er med i initiativet DK2020 Klimaplan, som indebærer, at kommunen inden juni 2023 skal have en udarbejdet en klimaplan omfattende klimatilpasning og CO₂-reduktioner inden for kommunen som geografisk område. For at sikre det rette fokus i klimaplanen, skal der besluttes en række indsatsområder. Landbrug, Transport og Energi er de væsentligste, lokale kilder til CO₂-udledning, og vil derfor være væsentlige indsatsområder sammen med Erhverv, Klimatilpasning, Kommunen som virksomhed og Fremtidens grønne borgere.

DK2020-projektet indebærer, at kommunen arbejder med både CO₂-reduktion og klimatilpasning. Arbejdet med CO₂-reduktioner skal påvirke udledning fra f.eks. bilers udstødningsgasser, fra energiproduktion -og forbrug, samt i et vist omfang afledte udledninger relateret til f.eks. forbrug og affald. Som led i DK2020 skal deltagerkommunernes arbejde med klimaplaner bygge på en international standard for klimaplaner, CAPF (Climate Action Planning Framework). Standarden er fastlagt af C40, det internationale netværk for grønne byer. I bilaget "CAPF - eksempelsamling" er de enkelte elementer i CAPF-standardens oplyst sammen med eksempler på, hvordan andre kommuner har arbejdet med enkeltelementerne i deres klimaplaner.

I dette dagsordenspunkt foreslår Teknik og Miljø de overordnede indsatsområder for Ikast-Brande Kommunens arbejde med at udarbejde en klimaplan, med afsæt i forpligtelserne i DK2020 og CAPF.

Målsætninger

DK2020 stiller krav om målsætninger for CO₂-reduktioner, der synliggør vejen til klimaneutralitet i 2050. Nationalt er delmålet 70 procent reduktion i 2030, set i forhold til udledningen i 1990. I DK2020 er det en fastlagt forudsætning, at 1990 er valgt som baseline, dvs. som sammenligningsgrundlag, for beregnede CO₂-udslip og reduktioner. Målsætningen om 70 procent reduktion er valgt i mange kommuner som delmål for CO₂-reduktion. Teknik og Miljø anbefaler, at den nationale målsætning på 70 procent reduktion af CO₂-udledningen i 2030 også følges af Ikast-Brande Kommune. For klimatilpasning er der ikke specifikke krav om delmål, men disse kan tilføjes i takt med udvikling og opdatering af planen for klimatilpasning.

CO₂-udledning i Ikast-Brande Kommune som geografisk område

Den samlede CO₂-udledning i Ikast-Brande Kommune var i 2018 630.000 tons, svarende til 15,3 tons pr. indbygger. Det er et fald på næsten 25% siden 1990, hvor den samlede udledning i kommunen som geografisk område var på 835.000 tons CO₂. Faldet i CO₂-udledningen kan blandt andet tilskrives den grønne omstilling i energisektoren, som ikke længere er den mest CO₂-tunge sektor i kommunen.

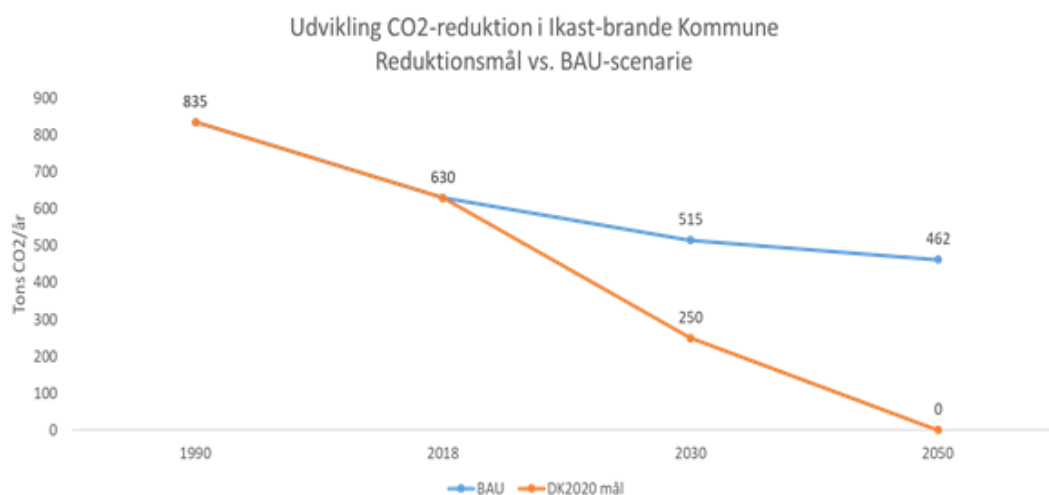
CO₂-udledningen (emissioner), kan fordeles på syv områder/sektorer: 1) Planteavl, 2) Dyrehold, 3) Industrielle processer, 4) Transport, 5) Øvrig energisektor, 6) Arealanvendelse, samt 7) Affald og spildevand.

Mens der i det vedlagte bilag, "CO₂-udledning i Ikast-Brande Kommune" vil være en mere uddybende gennemgang af de enkelte sektors CO₂-udledning, introduceres de tre mest CO₂-tunge sektorer nedenfor:

- Landbrug, der favner sektorerne Planteavl og Dyrehold samt en stor del af Arealanvendelse. Samles udledningen fra disse sektorer, vil landbrug være langt den største kilde til CO₂-udledninger, med omkring 300.000 tons CO₂ om året i 2018.
- Transport, som er den næststørste sektor for udledning og dækker såvel privattransport som erhvervskøretøjer. I 2018 var udledningen omkring 154.000 tons CO₂, og der har været markant vækst i udledningerne fra transport siden 2018.
- Energi, dvs. "Øvrig energisektor", som er den tredjestørste sektor for udledning af CO₂. Udledningen herfra er faldet markant siden 1990, og er faldet til 132.000 tons CO₂ i 2018.

Vejen til klimaneutralitet i 2050

Hvis der skal være et 70%-reduktions delmål i 2030 for Ikast-Brande kommune, betyder det, at udledningen for Ikast-Brande skal reduceres til 250.000 tons CO₂/år i 2030. Se grafen herunder.

Grafen viser den forventede CO₂-udledning, hvis man fortsætter som hidtil (BAU-scenariets blå kurve) eller fastsætter de anbefalede reduktionsmål i DK2020 Klimaplanen (rød kurve). BAU står for "Business-As-Usual".

Der er på nationalt samt internationalt plan iværksat initiativer, som på forskellig vis skal reducere CO₂-udledningen fra forskellige sektorer. Heri indgår opsætning af vindmøller, udbredelse af elbiler og andre initiativer, som er iværksat med afsæt eller relation til nationale målsætninger. Indberegnes de forventede gevinster herfra, vil udledningen i Ikast-Brande Kommune som geografisk område være på henholdsvis 515.000 tons CO₂ i 2030 og 462.000 tons CO₂ i 2050. Grafen ovenfor viser forskellen på dette "Business-As-Usual" scenarie (blå kurve) og de reduktionsmål, der er sat i DK2020-projektet (rød kurve) og nationalt.

Konkret er der brug for yderligere reduktion på 265.000 tons CO₂ i Ikast-Brande Kommune som geografisk område, hvis et delmål om 70 procents reduktion i 2030 skal nås. Ligeledes vil der være brug for yderligere initiativer for at gå fra en realiseret 70 procents reduktion i 2030 til nul-emission, dvs. klimaneutralitet, i 2050.

Klimaforandringer i Ikast-Brande Kommune

I tillæg til CO₂-reduktioner, forpligter kommuner i DK2020-projektet sig til at tage de nødvendige skridt for i stigende grad at blive modstandsdygtige i forhold til klimaforandringerne. Uanset om reduktionsmålene realiseres, vil Ikast-Brande Kommune givetvis opleve klimaforandringer og deres konsekvenser. De største konsekvenser af klimaforandringerne i Ikast-Brande Kommune vil være i forhold til vand, f.eks. i forhold til højt grundvandsspejl og lokale oversvømmelser affødt af flere og mere voldsomme begivenheder med kraftig nedbør. Det stiller krav til planlægning og beredskab, ligesom mange sektorer vil blive berørt af klimaforandringerne. Samtidig medfører klimaforandringer, at somrene bliver mere tørre og vindforhold forandres, hvilket også vil kalde på klimatilpassende initiativer.

Ikast-Brande Kommune arbejder i dag aktivt med klimatilpasning, dette arbejde vil blive styrket og underbygget yderligere via arbejdet med DK2020 klimaplanen.

Forslag til indsatsområder

Ikast-Brande Kommune kan arbejde med klimatilpasning og CO₂-reduktioner via såvel sin kommunale virksomhed og myndighed, som sin funktion og evne til at fungere som facilitator af samarbejde og løsninger. Mens forandringer indenfor kommunens egen drift vil kunne realisere en række mindre CO₂-gevinster, ligger det største potentiale i kommunens samarbejde med de eksterne aktører og samarbejdspartnere, som står for størstedelen af CO₂-udledningen.

For Ikast-Brande Kommunes vedkommende, er de største kilder til CO₂-udledning transport, energi samt forskellige aspekter af landbrug. Der er derfor særligt behov for at fokusere på disse områder for at nå reduktionsmålene. Byrådet har endvidere lagt vægt på, at Ikast-Brande Kommune som erhvervskommune også bør prioritere projekter i samarbejde med erhvervslivet. Den umiddelbare CO₂-udledning fra produktionsvirksomheder er begrænset, men f.eks. kan erhvervslivet skabe forandringer i forhold til transport, energiforbrug, arealbrug (f.eks. skovdyrkning eller anden CO₂-reducerede beplantning på uudnyttede arealer) og udvikling af teknisk ekspertise, samt ikke mindst understøtte den generelle bevægelse mod et klimaneutralt samfund.

Mange sektorer vil på forskellig vis være følsomme over for klimaforandringer, der vil derfor være brug for forskellige former for omstilling til klimarobusthed. For eksempel medfører de kraftige nedbør og tørkeperioder krav og potentialer for landbruget i forhold til tilpasning af efterafgrøder, sammensætning af afgrøder, husdyrhold m.v.

Der er således grundlag for at etablere lokale partnerskaber indenfor en bred vifte af indsatsområder. Foruden de konkrete mål i form af klimarobusthed og CO₂-reduktion samt partnerskaber og samarbejde, forudsætter CAPF-standarden et bredere mål om at fremme grøn omstilling og bæredygtighed i og via kommunernes borgere.

Teknik og Miljø anbefaler følgende indsatsområder:

- Erhverv
- Energi
- Landbrug og natur
- Kommunen som virksomhed
- Fremtidens grønne borgere
- Klimatilpasning

Herunder er de forskellige indsatsområder uddybet.

I bilaget "Eksempler på projekter og initiativer til CO₂-reduktion og klimatilpasning" er flere potentielle initiativer og projekter oplyst sammen med et overblik over andre kommuners fokus og indsatser.

Erhverv

Som nævnt tegner erhverv og industri sig ikke i sig selv for et stort CO₂-udslip direkte, men er en central partner i at understøtte den generelle, grønne omstilling. På erhvervsområdet kan der f.eks. samarbejdes med erhvervsorganisationer samt større virksomheder om indsatser for at nedsætte CO₂-udledningen. Transport udgør en væsentlig del af CO₂-udledningen i Ikast-Brande Kommune, og det vil derfor være et eksempel på en tematik, som vil være relevant at adressere sammen med den transporttunge del af erhvervslivet.

Energi

I tillæg til den fortsatte udbredelse af VE-strøm fra vindmøller, solceller m.v., kan der - i samarbejde med energisektoren og andre centrale aktører indenfor energiproduktion- og forbrug - bl.a. arbejdes med udvikling og implementering af yderligere CO₂-reducerende løsninger.

Landbrug og natur

Landbrugets CO₂-udledning udgør størstedelen af CO₂-udledningen i kommunen. Derfor er det afgørende, at der i samarbejde med relevante organisationer og aktører arbejdes med CO₂-reduktion samt CO₂-optag. Det kan f.eks. omhandle udtagning af lavbundslande for at mindske CO₂-udledning og reduktion af CO₂-udslip fra vomgasser fra kvæg.

Skovrejsning kan være en yderligere løsning til at reducere CO₂-udslippet, og kan f.eks. foregå i samarbejde med private lodsejere.

Generelt vil naturhensyn og biodiversitet være potentielle synergieffekter af aktiviteter under landbrug og natur.

Kommunen som virksomhed

I tillæg til rollen som facilitator og samarbejdspartner, kan Ikast-Brande Kommune også gøre en forskel som virksomhed i sig selv. Kommunens bygninger, køretøjer, madproduktion, indkøb etc. bidrager også til det samlede CO₂-udslip, så Ikast-Brande Kommune kan vise sig som en seriøs samarbejdspartner i den grønne omstilling, hvis forvaltninger og driftsorganisationer også aktivt spiller ind og realiserer konkrete CO₂-reduktioner.

Fremtidens grønne borgere

Den bredere samfundsforandring for klimabevidsthed fordrer mere end konkrete mål om CO-reduktion og klimatilpasning. Mens f.eks. øget affaldssortering vil have en reducerende effekt på CO₂-udslippet, kan det også øge den enkelte persons handlekraft ift. at agere bæredygtigt og beskytte klimaet. Børn og unge vokser op under den grønne omstilling, det er derfor også en opgave at klæde dem på til at fortsætte og styrke bevægelsen mod et klimaneutralt samfund.

Klimatilpasning

De nuværende og kommende klimaforandringer er et aktuelt tema i Ikast-Brande Kommune. Opdatering af vandplaner, spildevandsplanen, klimatilpasningsplanen m.v. er derfor centrale elementer i indsatsen, så kommunens aktuelle udfordringer i forhold til f.eks. højt grundvandsspejl håndteres der, hvor de gør sig gældende i kommunens drift og udvikling.

Principper og rammer for prioritering af aktiviteter og tiltag

Der er rigtig mange virkemidler, man kan tage i brug for at nå de mål, der bliver fastsat i DK2020 klimaplanen, derfor er det også væsentligt at prioritere mellem alle de mulige initiativer og aktiviteter. Teknik og Miljø anbefaler følgende rammer og principper for udvælgelse af aktiviteter og tiltag:

- Realiserbarhed
- Forventede effekter
- Inddragelse og partnerskaber
- Positive sidegevinster

Se en uddybning af principperne herunder.

Realiserbarhed

Initiativer skal udvælgelse med udgangspunkt i de lokale forhold og muligheder, der er i kommunen. Projekter, som fordrer teknologiudvikling, bør f.eks. vurderes med vægt på realiserbarheden.

Forventede effekter

Et helt centralt princip for beslutning af aktiviteter er deres forventede effekt, bl.a. set i forhold til økonomi, på enten kort eller lang sigt.

For at realisere målet om klimaneutralitet og robusthed i 2050, er der brug for teknologiske fremskridt og holdningsændringer. Disse mere kvalitative effekter kan være svære at måle direkte, men de er afgørende for at sikre opbakning og vilje til at realisere målet om klimaneutralitet i 2050. Det vil derfor ikke nødvendigvis være tilrådeligt udelukkende at prioritere aktiviteter, som har en simpel, målbar effekt på den korte bane.

Inddragelse og partnerskaber

Deltagelse i DK2020-projektet forudsætter, at klimahensyn og tilpasning til klimaforandringer integreres bredt i og via kommunens virke som virksomhed, som driftsorganisation, og ikke mindst som facilitator/samarbejdspartner. Det handler dels om at sætte klima på dagsordenen på tværs af Ikast-Brande Kommune som organisation, dels om at fremme klimahensyn og skabe forandringer i samarbejde med den brede vifte af institutioner, organisationer, virksomheder og borgere, som Kommunen samarbejder med. I byrådets Vision 2018-2025 er der lagt vægt på, at Kommunen skal fremstå som en løsningsøgende enhed med en tilgang om, at ”Du finder løsninger sammen med os”. Partnerskaber og inddragelse er således en del af kommunens DNA og et centralt element i DK2020.

Positive sidegevinster

DK2020 taler ind i mange af kommunens sagsområder, hvorfor positive sidegevinster også bør være en prioritet. Positive sidegevinster adskiller sig fra forventede effekter ved ikke at handle om klima. Det kan f.eks. være øget beskæftigelse som positiv sidegevinst af vækst i grønne jobs, eller forbedret sundhed ved mere cykeltransport, eller større biodiversitet som følge af klimatilpasningsinitiativer i byer eller det åbne land.

Økonomi

Byrådet har afsat 1 mio. kr. i 2022 og 1,5 mio. kr. i 2023, 2024 og 2025.

Udvalget har følgende muligheder:

- Følge Teknik og Miljø anbefalinger til indsatsområder
- Prioritere mellem de udvalgte indsatsområder
- Foreslå yderligere indsatsområder

Budgetmæssige konsekvenser

Der er ingen budgetmæssige konsekvenser udover de i forvejen afsatte midler.

Bilag

Bilag 1 Eksempelsamling_DK2020 pilotkommunernes udfyldelse af CAPF-elementer_marts 2021

Bilag 2 COudledning i Ikast Brande Kommune

Bilag 3 Eksempler på projekter og initiativer til CO2 reduktion og klimatilpasning

Bilag 4 DK2020 tidsplan

Punkt 3: Genbrugsplads - Generelle forbedringer - Frigivelse af anlægsbudget

07.04.20-G01-2-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Økonomi- og Planudvalget 01. marts 2022

Byrådet 07. marts 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til generelle forbedringer på genbrugspladserne, som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb (fornyelser/renovering af genbrugspladser mv.) på 2 mio. kr. til investeringer i Renovationsområdet.
- de uforbrugte midler på 217.000 kr. ønskes overført til generelle forbedringer på genbrugspladserne i 2022.
- beløbene frigives.

Sagsfremstilling

Byrådet har i budgetforlig 2022-2025, pkt. 3.2 bevilget en anlægspulje til "fornyelser/renovering af genbrugspladser mv." Der er afsat i alt 3 mio. kr. i denne anlægspulje, hvoraf 1 mio. kr. er bevilget som forventede uforbrugte midler fra tidligere år. Efter budgetvedtagelsen er regnskab for selvbetjente genbrugspladser afsluttet og byrådet har på mødet den 20. december 2021 godkendt regnskabet. Der henstår kun et restbeløb på 217.000 kr. Dette restbeløb ønskes overført til 2022.

I nedenstående skema er en oversigt over forslag til forbedringer på genbrugspladserne:

Prioritet	Indkøb/projekt	Plads	2022
1	Renovering af velfærdsbygning med etablering af kundetoilet	Ikast	300.000
2	Etablering af oliesug/pumpe	Ikast & Brande	100.000
3	Etablering af udsugning i kemikalierum	Ikast	400.000
4	Indkøb af info skærme	Bording og Nørre Snede	100.000
5	Tilpasning af containerbehov	Alle	300.000
I alt			1.200.000

Der er øremærket 1 mio. kr. til nye nedgravede affaldsløsninger ved boligforeninger/etageboliger og 1 mio. kr. til generelle forbedringer på genbrugspladserne.

Teknik og Miljø har i samarbejdet med pladspersonalet prioriteret de ønskede forbedringer på genbrugspladserne i 2022, som primært relaterer sig til forbedringer af arbejdsmiljøet på pladserne i Ikast og Brande. Det afsatte rådighedsbeløb har i 2020 og 2021 været brugt til etablering af selvbetjente genbrugspladser og efterlevelse af nye lovkrav til kameraovervågning. Punkterne er prioriteret således at punkt 1-3 indeholder projekter, som forbedrer arbejdsmiljøet på genbrugspladserne. Punkterne 4-5 er primært afledte tiltag, som følge af ændret drift på de selvbetjente genbrugspladser.

1. Prioritet: Forbedring af mandskabsfaciliteter på Ikast Genbrugsplads. Projektet beløber sig til ca. 300.000 kr. til ombygning af den eksisterende mandskabsbygning, således at offentlig adgang til toilet sker på et separat toilet. I dag er der toiletadgang for borgerne i samme lokale, som personalet spiser og har kontor. Dette giver gener for personalet og er ikke tilrådeligt i følge Arbejdsmiljølovgivningen. Der planlægges etableret et offentligt og handicapvenligt toilet med egen indgang. Der er årligt ca. 130.000 besøgende på Ikast Genbrugsplads.

2. Prioritet: Der foreslås etableret et godkendt spildoliesystem på pladserne i Ikast og Brande. Det primære formål er at skåne medarbejderne for tunge løft. Olierester i dunke, fra borgere og virksomheder, kan placeres på modtagebordet og en oliepumpe suger spildolien op i opbevaringstanken. Derved undgås tunge løft og spild i forbindelse med omhædling. Dette projekt beløber sig til ca. 100.000,- kr.

3. Prioritet: Der foreslås etableret udsugning i kemikalierummet på Ikast Genbrugsplads. Det er et krav i arbejdsmiljølovgivningen, at der er udsugning i rum med emissioner fra kemikalier. Alternativt skal medarbejderne iføre sig værnemidler ved sortering af affald til diverse affaldsbeholdere. Ikast genbrugsplads er kommunens største genbrugsplads, men den eneste plads som ikke har udsugning af luften i kemikalierummet. Overslag på denne opgave beløber sig til ca. 400.000 kr.

4. Prioritet: Der efterlyses mulighed for at forbedre informationen på de selvbetjente genbrugspladser i Bording og Nørre Snede. Derfor anbefales indkøbt 2 stk. 55" touch skærme, så borgerne kan benytte vores webbaserede sorteringsguide og der åbnes for mulighed for løbende information. Indkøb af infoskærme og opsætning af IT og forbedring af øvrig information beløber sig til ca. 100.000,- kr.

5. Prioritet: Endelig anbefales det, at der frigives ca. 300.000 kr. til justering og tilpasning af containerbehovet i forbindelse med de selvbetjente genbrugspladser. Det har været nødvendigt at ombytte containere mellem pladserne, da der ikke må være komprimatorer på en genbrugsplads uden opsyn. Der er derfor et behov for at tilpasse containerne til den aktuelle benyttelse.

Budgetmæssige konsekvenser

Der frigives en anlægsbevilling på 1.200.000 kr. til generelle forbedringer på genbrugspladserne, som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 2 mio. kr. i budget 2022, samt overførslen på 0,2 mio. kr.

Punkt 4: Dagrenovation - Nedgravede affaldsløsninger - Frigivelse af midler 2022

07.17.00-P20-3-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Økonomi- og Planudvalget 01. marts 2022

Byrådet 07. marts 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til tilskud til etablering af nedgravede/ fælles affaldsløsninger, som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb (fornyelser / renovering af genbrugspladser mv.) på 2 mio. kr. til investeringer i affaldsområdet.
- beløbet frigives.

Sagsfremstilling

Byrådet har i Budgetforlig 2022-2025, pkt. 3.2 bevilget en anlægspulje til "fornyelser / renovering af genbrugspladser mv.". Der er afsat i alt 3 mio. kr. i denne anlægspulje i 2022, hvor 1 mio. kr. er bevilget som forventede uforbrugte midler fra tidligere år.

Der er øremærket 1 mio. kr. til nye nedgravede affaldsløsninger ved boligforeninger/etageboliger i lighed med de foregående år.

Teknik og Miljø arbejder løbende på, at udmønte initiativerne i kommunens tidligere affaldshåndteringsplan, hvor en vigtig indsats har været - og stadig er - aktuel med at flytte affald fra "forbrænding" til "genanvendelse".

Denne dagsorden er blevet yderligere aktualiseret med Klimaplanen for en grøn affaldssektor. Heri er kravene til øget genanvendelse skærpet yderligere. Det betyder blandt andet, at affaldssorteringen skal være mere ensartet på landsplan. Alle husstande skal sortere affaldet i 10 affaldstyper. For etageboliger betyder det, at de etablerede fælles affaldsløsninger, også kaldet "molokker", skal rumme flere affaldstyper eksempelvis mad- og drikkevarekartoner og flere plasttyper. Der er derfor et behov for nye skilte og information om øget udsortering ved de eksisterende fællesløsninger.

Der er også fortsat et behov for udbygning med nye fællesløsninger. Teknik og Miljø har i efteråret 2021 haft kontakt til de store almennyttige boligselskaber i kommunen og de har fremsendt ønsker om nye lokaliteter for nedgravede affaldsløsninger som fremgår af nedenstående skema.

Derudover er der løbende kontakt med projektudviklere i kommunen.

Ansøger	Adresse	Kommunalt tilskud + moms
Ikast Andelsboligforening	Markvænget/Løvstien, Bording	90.000
Ikast Andelsboligforening	Rugtoften/Lyngtoften, Ikast	180.000
Ikast Andelsboligforening	Nygade, Fredensgade, Tværgade, 7430 Ikast	180.000
Claus Junge	Remiseparken, Brande	90.000
Tom Pedersen	Birkehaven 2-44, Engesvang	90.000
Tom Pedersen	Færøgade 1-3, 7430 Ikast	90.000
I alt	Sum	720.000

Skema over projekter der søges tilskud til i 2022.

Der ydes ikke tilskud til etablering af nye affaldsløsninger ved kommunens egne institutioner fra denne pulje, med mindre der er registreret boligheder på adressen. Baggrunden er, at det er ordningen for "glas og papirindsamling", som finansierer anlægstilskuddet og dette gebyr opkræves udelukkende ved registrerede boligheder.

Budgetmæssige konsekvenser

Der frigives en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til tilskud til nedgravede affaldsløsninger, som finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 2 mio. kr. i budget 2022.

Punkt 5: Affaldshåndteringsplan - Valg af indsatsområder

07.01.00-P15-1-18

Beslutning

Tiltrådt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Valg af indsatsområder godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunerne skal, i henhold til § 14 i affaldsbekendtgørelsen, udarbejde og godkende en kommunal plan for håndtering af affald. Planen skal revideres mindst hvert 6. år.

Affaldshåndteringsplanen skal indeholde følgende

1. En kortlægningsdel, som beskriver status for affaldsområdet i kommunen
2. En målsætningsdel, som redegør for kommunens overordnede målsætninger på affaldsområdet
3. En planlægningsdel med særlig fokus på planlægningen de første 6 år af planperioden.

Det forrige Teknik- og Miljøudvalg har behandlet sagen om affaldshåndteringsplanen og nye lovkrav på møder i 2021. På temadagen den 3. juni 2021 blev nedenstående temaer "pkt. 1-3" og indsatsområder drøftet. Der er efterfølgende kommet nye forslag til temaer pkt. 4 og 5. Temaerne er ikke tidligere blevet formelt godkendt, men fremsættes nu for at kunne arbejde videre med Affaldsplanen. Der er endvidere beskrevet forslag til indsatsområder under de enkelte temaer. Disse indsatsområder vil blive udfoldet med en række konkrete handlinger i det endelige forslag til affaldshåndteringsplan.

1. Indsamling af 10 affaldstyper, er en lovbunden opgave som skal implementeres inden udgangen af 2022.
2. Affaldsforebyggelse, direkte genbrug og øget genanvendelse.
3. Kommunen som virksomhed
4. Bedre affaldsbehandling, forslag til nyt tema
5. Kommunikation og formidling, forslag til nyt tema

Den kommunale affaldshåndteringsplan skal udarbejdes med udgangspunkt i den nationale affaldshåndteringsplan og må ikke stride imod denne.

Processen for godkendelse af affaldsplanen er følgende:

- Udkast til affaldshåndteringsplan godkendes til offentliggørelse af Byrådet
- Høringsperiode i 8 uger
- Behandling af høringssvar
- Affaldsplanen godkendes endeligt af Byrådet

- Klagefrist på 4 uger.

Ad 1: Indsamling af 10 affaldstyper.

Det er et lovkrav at alle kommuner skal indsamle 9 (10) affaldstyper ved husstanden inden udgangen af 2022. Enkelte kommuner har fået yderligere udsættelse, hvis de skulle være bundet af længerevarende aftaler med private entreprenører eller lignende. Lovkravet kommer også til at gælde alle virksomheder og institutioner pr. 1. januar 2023. Byrådet i Ikast-Brande Kommune har vedtaget en model, for haveboliger (parcelhuse, stuehuse og øvrige enfamilieboliger) hvor affaldet indsamles i 2 stk. rumopdelte affaldsbeholdere, glasemballage skal fortsat indsamles ved kuber/miljøer eller bringes til genbrugspladsen. Miljøfarligt affald skal fortsat indsamles i de røde miljøkasser. Etageboliger skal fortsat indsamle affaldet i nedgravede affaldsløsninger. Beholder med "dåse, dunke" skal udvides til også at rumme mad- og drikkevarekartoner. Der vil være etageejendomme, hvor der af forskellige årsager ikke kan etableres nedgravede fællesløsninger eksempelvis på grund af pladsproblemer, adgang, antal boligenheder eller lignende. Der vil blive indgået aftaler med disse boligforeninger / grundejere, således at de også kan efterleve de nye lovkrav.

Det er uafklaret, hvorledes tekstilaffald skal indsamles ved husstanden. Tidsfristen for denne affaldstype er flyttet til tidligst medio 2023. Det skal bemærkes, at tekstilaffald allerede i dag kan bortskaffes til kommunens storskraldsordning og/eller bringes til genbrugspladsen.

Indsatsområdet for tema 1 anbefales /bliver, at få den nye affaldsordning godt implementeret i kommunen i indeværende år.

- Affaldsplanen vil indeholde en lang række konkrete handlinger og initiativer, som medfører at indsatsområdet implementeres succesfuldt.
- Der skal endvidere tages stilling til afledte effekter af ny affaldsordning eksempelvis den nuværende papirindsamling i FDF-Spejderordningen.

Ad 2: Affaldsforebyggelse, direkte genbrug og øget genanvendelse.

Et centralt emne i Klimaplanen er affaldsforebyggelse, direkte genbrug og øget genanvendelse. I følge den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi skal affaldskurven knækkes. Den cirkulære skal styrkes gennem øget affaldsforebyggelse, mere direkte genbrug og genanvendelse. Kommunens affaldshåndteringsplan skal derfor indeholde indsatsområder der lever op til disse intentioner. I Ikast-Brande Kommune oplever vi stigende affaldsmængder, der er en god genanvendelsesprocent, men vi skal øge mængden til direkte genbrug. Affaldsplanen skal omhandle, hvad vi konkret skal og kan gøre med det indsamlede affald og fastlægge konkrete initiativer som skal øge mængden til direkte genbrug. Selve forebyggelsen er henvist til anden lovgivning, som eksempelvis kommunens indkøbspolitik og DK 2020.

Indsatsområder for tema 2 anbefales /foreslås som følgende:

- Reglerne for "klunsning" på genbrugspladsen skal ændres, således at der åbnes op for, at borgere kan tage genbrugelige emner med hjem, da de nuværende regler strider imod intentionerne i Klimaplanen.
- Øge samarbejdet med de frivillige foreninger om genbrugelige emner
- Udvide byggeaffaldsområdet på genbrugspladsen "byt til nyt" til et reelt byggeområde for flere byggematerialer
- Afklare mulighed for genbrugsbutik
- Nedbringe affaldsmængder til deponi og forbrænding

Ad 3: Kommunen som virksomhed

Klimaplanen medfører, at også alle kommunale institutioner skal sortere affaldet i 10 affaldstyper. Det er derfor oplagt, at sætte fokus på kommunen selv og feje for egen dør.

Indsatsområdet for tema 3 anbefales som følgende:

- Implementering af sortering i 10 affaldstyper ved alle kommunens virksomheder, skoler, administration, plejehjem mv.

- Sortering af affald i det offentlige rum
- Styrke "grønne indkøb" og indkøbspolitikken
- Begrænse mængden af plast og engangsemballage/ indføre alternativer til engangsemballage eksempelvis ved madleverancer til de ældre og plejehjem mv.

Ad 4: Bedre affaldsbehandling

I følge affaldsbekendtgørelsen skal kommunerne sikre en høj reel genanvendelse af det indsamlede affald. Der er fastsat krav særligt til plastaffald, hvor kommunen skal sikre minimum 60 % reel genanvendelse fra 1. januar 2022. I hele EU går man fra at opgøre genanvendelse, som den mængde affald, der sendes til genanvendelse, til at opgøre genanvendelse som den procentdel, der reelt genanvendes. Derfor vil Ikast-Brande Kommune i denne affaldsplanperiode følge affaldets vej fra borgeren skiller sig af med affaldet, til det bliver oparbejdet til et nyt materiale. Det skal ske gennem et tæt samarbejde med de virksomheder, der modtager kommunens affald.

Indsatsområder for tema 4 anbefales som følgende:

- Kommunen stiller krav til, at modtagervirksomhederne herunder AFLD dokumenterer den reelle genanvendelsesprocent for det affald, virksomheden har modtaget
- Kommunen stiller krav til at få oplyst, hvor alt det modtagne affald oparbejdes dvs. både den mængde affald, der faktisk oparbejdes, men også den mængde affald, der ikke oparbejdes og behandles som frasorteret restprodukt
- Kommunen stiller krav til at første modtager af affaldet er ansvarlig for dokumentation i første led og alle led herefter.

Ad 5: Kommunikation og formidling

En vigtig parameter i at få affaldssorteringen til at lykkes er, at få borgerne engageret. Det kræver information, og viden er en forudsætning for at borgerne kan træffe det rette valg i forbindelse med håndtering og sortering af affald fra i husholdningen såvel som på genbrugspladsernes formidling og information på flere niveauer.

Indsatsområder for tema 5 anbefales som følgende:

- Øget hjælp til selvhjælp ved brug af digitale løsninger
- Brug af digitale vejledninger, eksempelvis sorterings-app
- Fokus på højere sorteringskvalitet i etageboliger
- Gennem undervisning, leg og læring vil vi arbejde på, at skabe øget ressourcebevidsthed blandt børn og unge

Den forrige affaldsplan blev godkendt af Byrådet i juni 2015 og planen blev forlænget med 1 år, imens ny regering og Folketinget vedtog Klimaplanen. Fokus på daværende tidspunkt var, at opnå en genanvendelseseffektivitet af en række specifikke affaldstyper i husholdningsaffaldet, på minimum 50% inden udgangen af 2022. Denne måleparameter er også kaldet "Bilag-5 brøken". Ikast-Brande Kommune nåede målet allerede i 2018, hvor kommunen havde en genanvendelsesprocent på 52 %. Det skal bemærkes, at denne beregning ikke er den reelle genanvendelse. Der er således ikke medtaget de sorteringsrester, som er i de forskellige genanvendelses processer. Et af målene i ny klimaplan er, at fremover skal affaldet måles på den reelle genanvendelse. Det er på nuværende tidspunkt endnu ikke klart defineret, hvordan kommunerne i praksis skal måle på denne nye måde. Der afventes en afklaring herpå.

Målene for reel genanvendelse af kommunalt indsamlet affald ligger derimod fast og gælder for hele EU som følger:

år 2025 = 55%

år 2030 = 60%

år 2035 = 65%

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Ikastvej 5 og 7, Ejstrupholm - ansøgning om landzonetilladelse til retreatcenter

01.03.03-P19-2-22

Beslutning

Tiltrådt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der meddeles landzonetilladelse til det ansøgte projekt med henvisning til mulighed 1.

Sagsfremstilling

Ansøgning

Ejendommen Ikastvej 5, Ejstrupholm består af to bygningssæt. Det ene har været et enfamiliehus med et mindre udhus og 175 meter derfra en flyhangar og et klubhus i forbindelse med en privat flyveplads.

Ejendommen blev sidste år solgt, og de nye ejere ønsker at udvikle ejendommen til et såkaldt retreatcenter med udgangspunkt i det eksisterende byggeri, men med tilføjelse af nye bygninger og tiltag. Retreatcenteret skal benyttes til kurser i yoga, dans, meditation m.v., hvor ro og fordybning er et omdrejningspunkt.

Flyvepladsens tidligere ejer har desuden etableret diverse øvrige bygninger, samt lavet ændringer i arealanvendelsen, som ikke er blevet godkendt. Dette forsøger de nuværende ejere at rette op på, enten ved at søge tiltagene lovliggjort, eller ved at fjerne byggeri mv.

Desuden fortsætter de eksisterende flyveaktiviteter - med udgangspunkt i den eksisterende hangar samt det eksisterende klubhus – og inden for rammen af den hidtidige miljøgodkendelse af flyvepladsen.

Projektet omfatter følgende:

- Ombygning af hovedhus. Det eksisterende enfamiliehus ombygges, så det fremadrettet består af 20 værelser, toiletter og bad, køkkenalrum, samt et mindre ekstra køkken.
- Ombygning af nuværende udhus til administrationsbygning.
- Etablering af saunabygning på ca. 36 m². I forbindelse hermed etableres gangbroer og terrasser, som fører over til et koldtvarmbad og opvarmede vildmarksbade.
- Tre, to personers A-huse (hytter) til overnatning – med toilet samt udendørs brus.
- Flyhangaren: Består af to dele: en ældre del der benyttes til flyparkering på ca. 155 m², og en ny tilbygning på ca. 270 m² + en større overdækket terrasse, opført af den tidligere ejer. Den tilbygning og terrasse er ikke tidligere blevet godkendt og ønskes lovliggjort i forbindelse med denne ansøgning. Tilbygningen består af et selskabslokale

med industrikøkken plus toiletter m.v. Denne del skal benyttes i forbindelse retreatcenteret til aktiviteter, bespisning m.v. Desuden skal lokalerne udlejes til almindelige selskaber – for eksempel bryllupper, møder m.v. Den kræver dog en del renovering.

- Katedral: Bygning inspireret af amerikanske trækirker. Skal benyttes til dans, yoga m.v., men også til selskaber (endelig placering og størrelse er ikke fastlagt, og er derfor ikke en del af, hvad der søges landzonetilladelse til på nuværende tidspunkt, men er med i fremtidsplanerne).

Kortudsnit: Placering af bygningselementer (1: hovedhus, 2: sauna med vildmarksbad mv., 3: administrationsbygning, 4: A-huse, 5: katedral (placering og størrelse ikke fastlagt), luftfoto af ejendommen med dens nuværende udseende.

Nybyggeriet etableres i naturmaterialer, og eksisterende bygninger er enten opført i træ, eller der sættes en træbeklædning uden på, for at få dem til at falde bedre ind i omgivelserne.

Ovenstående faciliteter skal lejes ud til virksomheder, der ønsker at afholde retreats og kurser i stille omgivelser. Virksomheden, der lejer bygninger står for det faglige aspekt, forplejning mv., og Ejstrupholm Retreatcenter leverer således udelukkende faciliteter og ikke fagligt indhold, forplejning og andre services.

Kortudsnit: Placering af hangar og klubhus.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Det ansøgte ligger i landzonen. Der er ikke landbrugspligt på ejendommen, jorden er frijord. Ejendommen ligger inden for områder, der i kommuneplanen er udlagt til værdifuldt landbrugsområde, arealer til driftsbygninger/driftnlæg, støjbelastede arealer, spredningsveje for dyr og planter og naturområder. En stor del af ejendommen er registeret som beskyttet hede efter §3 i naturbeskyttelsesloven, mens cirka halvdelen er bevokset med skov.

Projektet vurderes ikke at være lokalplanpligtigt på nuværende tidspunkt og kræver derfor en landzonetilladelse.

Teknik og Miljø vurderer

Oprindeligt bestod ejendommen på Ikastvej 5 og 7 af et sommerhus opført omkring 1963 og en privat flyveplads, som har været i drift siden 1966. Flyhangaren er etableret omkring 1966. Ejeren af ejendommen fik i 1979 landzonetilladelse til at etablere et enfamiliehus med udhus på betingelse af, at det eksisterende sommerhus blev revet ned. Udhuset har siden etableringen omkring 1980 været benyttet som anneks. Omkring 2015 blev der søgt og givet landzonetilladelse til klubhuset.

Desuden har flyvepladsens tidligere ejer, som beskrevet ovenfor, etableret diverse øvrige bygninger, samt lavet ændringer i arealanvendelsen, som ikke er blevet godkendt. Dette forsøger de nuværende ejere at rette op på, enten ved at søge tiltagene lovliggjort, eller ved at fjerne byggeri mv.

Der er delvis tale om en udnyttelse af eksisterende byggeri, til dels tale om nybyggeri.

Ifølge vejledningen om landzonereglerne må man ibrugtage overflødiggjorte bygninger til nye formål - eksempelvis til kontorfaciliteter eller til en håndværksvirksomhed. Hotel- og restaurationsvirksomhed er dog ikke omfattet, og både udnyttelsen af de eksisterende bygninger, samt nybyggeriet kræver derfor landzonetilladelse. Ifølge vejledningen om landzoneadministration kræver nybyggeri til erhverv en landzonetilladelse, men der bør kun undtagelsesvist gives landzonetilladelse til opførelse af sådant byggeri i landzone, idet erhvervsbyggeri som hovedregel bør placeres i byzone. Et ønske om vækst og udvikling kan ikke begrunde nybyggeri til erhvervsformål i landzonen.

Det specielle i det konkrete tilfælde er dog, at virksomheden bygger på, at den er placeret i landzonen - det er naturen og roen, som er omdrejningspunktet for virksomheden. Det ville derfor ikke være muligt at placere virksomheden i byzonen.

Projektet har et omfang, der ligger uden for rammerne af det, som Ikast-Brande Kommune tidligere har givet landzonetilladelse til. Der er dog tidligere meddelt landzonetilladelse til en mindre kursus- og eventvirksomhed nær Isenvad, der også tog udgangspunkt i omgivelserne og naturen, og derfor ikke kunne placeres i byzonen.

I forhold til kommuneplanudpegningerne så vurderes det ansøgte ikke at påvirke det værdifulde landbrugsområde eller arealer udlagt til driftsbygninger, da arealet er frijord.

Projektet vurderes ikke at påvirke naturområderne på ejendommen og/eller spredningsveje for dyr og planter. Byggeriet etableres på arealer, der ikke er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven. Der er desuden generelt forbud mod at ødelægge eller ændre §3-beskyttet natur - projektet ændrer ikke på dette.

Projektet ligger inden for en støjkonsekvenszone, som afkastes af flyvepladsen. Da støjen stammer fra aktiviteter, som ejerne selv har sagt god for og kan styre, vurderes dette forhold ikke at have betydning for projektet.

Ansøgningen har ikke været og vurderes ikke at skulle i naboorientering. Nærmeste nabo bor 250 meter fra centeret. Da de planlagte aktiviteter, ud over de eksisterende flyveaktiviteter og eventuelle selskaber, har omdrejningspunkt omkring ro og natur, vurderes projektet ikke at få betydning for naboerne. Bygningerne er desuden skjult bag eksisterende beplantning. Tilkørselsvejen fører derudover ikke forbi andre ejendomme.

Teknik og Miljø vurderer, at der er tale om et projekt ud over det sædvanlige, men der er ikke natur, landskabelige eller miljømæssige forhold der taler afgørende imod, at der kan gives landzonetilladelse til projektet.

Udvalgets muligheder for beslutning

Udvalget har blandt andet følgende muligheder:

1. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles landzonetilladelse til hele det ansøgte projekt. Beslutningen kan begrundes med, at byggeriet og projektet i øvrigt indpasses i landskabet, og at det ikke er hensigtsmæssigt at placere en sådan virksomhed i byzone.
2. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles landzonetilladelse til dele af projektet. Dette skal i givet fald konkretiseres og begrundes nærmere.
3. Udvalget kan beslutte, at der ikke skal meddeles landzonetilladelse til projektet. Beslutningen kan begrundes med, at udvalget ønsker at holde landzonen fri for nyt erhvervsbyggeri og i stedet vil henvise det ansøgte til byzonen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Lundfodvej 12, 7330 Brande - landzonetilladelse til erhverv og til tilbygning af kontor, lagerbygning m.m.

01.03.03-P19-110-21

Beslutning

Tiltrådt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der kan meddeles landzonetilladelse til det ansøgte.

Sagsfremstilling

Ansøger ønsker at flytte sit kloakreoveringsfirma fra Enkehøj 66, Brande, til Lundfodvej 12, Brande. Virksomheden udfører alle opgaver inden for kloakering med specialkompetencer inden for TV-inspektion, strømpeføring, punktreoveringer, rottesikringer, separatkloakering, entreprenørarbejde, støbearbejder, forsikringskader, tegningsarbejder m.m.

I dag ligger virksomheden i landzone, men tæt omgivet af byzone i udkanten af Brande. Lundfodvej 12 ligger også i landzone, men midt mellem Brande og Ejstrupholm i den mindre bebyggelse med 12-13 adresser, Lundfod, hvor der i sin tid var en jernbanestation. Ejendommen på Lundfodvej 12 er en hjørnegrund på 3.291 m², uden beboelse og med et par ældre lagerhaller (kartoffelsorteringshal på 240 m² opført i 1962 og en tilbygning til kartoffelhuset på 120 m², opført i 1976).

Rød cirkel viser beliggenheden på Lundfodvej 12 i forhold til Brande

Ansøger søger således om landzonetilladelse til at etablere sit kloakreoveringsfirma på matr. nr. 6E Lundfod By, Brande, beliggende Lundfodvej 12, Brande. Ansøger søger samtidigt om landzonetilladelse til opførelse af en lagertilbygning til de eksisterende bygninger, en kontorbygning, en overdækning samt oplagsplads. Tilbygningen er ca. 255 m², kontorbygningen er ca. 118 m², og overdækningen er ca. 42 m². Det ansøgte byggeri er skitseret på nedenstående kortudsnit:

Kortudsnit: Eksisterende haller er vist med grå, ønskede tilbygninger med rødt og oplag med blåt (ej målfast).

Ansøger oplyser, at virksomheden har otte medarbejdere, hvoraf to er på deltid. Ansøger oplyser i forbindelse med det ønskede byggeri, at murværket og gulve i de eksisterende bygninger er i udmærket stand, men vil blive renoveret i forbindelse med tilbygningen af ny lager og kontorbygning. I samme ombæring udskiftes taget på de eksisterende bygninger, for at opnå ensartethed.

Med hensyn til støj har ansøger oplyst, at der vil være minimal støj på oplagspladsen og fra lagerbygningerne, da det udelukkende drejer sig om, at medarbejdere afhenter materialer, som indgår i det daglige kloakarbejde. Virksomheden er i besiddelse af syv arbejdsvogne (mindre kassebiler og små ladbiler), som hovedparten af medarbejderne har rådighed over uden for normal arbejdstid, grundet tilkaldt m.m. Medarbejderne møder derfor ofte ind direkte på byggepladserne om morgenen.

Levering af materialer til Lundfodvej 12 - til oplagsplads og lager - vil ske 1-2 gange ugentligt, mens der ca. hver 3. uge vil blive leveret sand, grus og muld m.v. til det udendørs oplag.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal tage stilling til, om der kan meddeles landzonetilladelse til etablering af erhvervsvirksomheden på Lundfodvej 12, og til opførelse af en lagertilbygning til de eksisterende bygninger, en kontorbygning, en overdækning samt oplagsplads.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Ejendommen Lundfodvej 12, Brande, ligger i landzone, inden for et område som i kommuneplan 2022-2033 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Jævnfør planlovens § 35, stk. 1, må der i landzone som hovedregel ikke uden tilladelse fra kommunen opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer. Et af formålene med landzonebestemmelserne er at sikre, at landskabelige hensyn tilgodeses, og at udviklingen sker i overensstemmelse med planlægningen for området.

Jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder, skal de udpegede områder som hovedregel anvendes til jordbrugsformål, og udlæg af særlige værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum.

Med henblik på at skabe vækst og udvikling i landdistrikterne giver planloven imidlertid mulighed for, at indrette håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål og en bolig samt lager- og kontorformål i overflødiggjorte bygninger i landzone. Ligeledes giver planloven mulighed for at virksomheder, der er etableret i overflødiggjorte bygninger kan udvide (ved tilbygning) med op til 500 m² uden landzonetilladelse.

Undtagelsesbestemmelsen i planloven om - uden landzonetilladelse - at kunne tage overflødiggjorte bygninger i brug til eksempelvis tømrer- og murervirksomhed, VVS-virksomhed, autoværksteder, tegnestuer, revisionsfirmaer, advokatfirmaer, ejendomsmæglerfirmaer, frisørsaloner, klinikker, naturskoler, naturvejledningscentre, klubber og foreninger, skal fortolkes snævert. Det betyder eksempelvis, at vognmandsvirksomheder, entreprenørvirksomheder, nedknusningsanlæg og hestepensioner ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Ligeledes gælder der, at udendørs oplag til virksomheder, der er indrettet i andre overflødiggjorte bygninger end landbrugsbygninger, kræver en landzonetilladelse.

Det fremgår af Vejledning om landzoneadministration, planlovens §§ 33-38 (opdateret november 2019), at opførelse af nyt byggeri til brug for industri, håndværk, kontor, liberale erhverv, hotel, kroer, restaurationer m.v. kræver landzonetilladelse. Ligeledes fremgår det, at der kun undtagelsesvis bør meddeles landzonetilladelse til opførelse af sådanne erhvervsvirksomheder i landzone, idet erhvervsbyggeri som hovedregel bør placeres i byzone (i de i forvejen udlagte erhvervsområder).

Jævnfør praksis skriver Planklagenævnet særligt om entreprenørvirksomhed, at en entreprenørvirksomhed er en virksomhed, der påtager sig at udføre et nærmere beskrevet arbejde - en entreprise - for andre ofte til en fast pris. Det er forventeligt, at der hos en entreprenørvirksomhed vil opstå oplag af blandt andet jord, sten, grus, maskiner, containere m.m. Etablering af en entreprenørvirksomhed vil desuden normalt medføre trafik fra og til den ejendom, hvortil den er knyttet, og parkering af maskiner eller lignende på ejendommen. Ligeledes udtaler Planklagenævnet, at nyt byggeri til erhverv, der ikke er jordbrugs-, skovbrugs- eller fiskerierhverv, som for eksempel entreprenørvirksomhed, bør som hovedregel placeres i byzone/erhvervsområder, hvor infrastrukturen er bedst. Der bør kun undtagelsesvis og i overensstemmelse med konkrete retningslinjer for lokalisering i kommuneplanlægningen gives landzonetilladelser til etablering af sådanne erhvervsvirksomheder. Det samme gælder ændret anvendelse af arealer og eksisterende bygninger til entreprenørvirksomhed.

Teknik og Miljø vurderer

Teknik og Miljø vurderer, at da ejendommen Lundfødvej 12, Brande, ikke er et område i omdrift, men en ejendom med ældre erhvervsbyggeri, vil etableringen af virksomheden inklusive tilbygninger ikke have en væsentlig anderledes indvirkning på udpegningen af særlig værdifuld landbrugsområde, end ejendommen hidtil har haft.

Teknik og Miljø vurderer, at det ansøgte – trods den sædvanlige klagenævnspraksis nævnt ovenfor om, at virksomhedstypen bør ligge i byzone/erhvervsområde – kan imødekommes med en landzonetilladelse. Dette skyldes, at der førhen har været erhverv på den pågældende ejendom og på baggrund af, at der af historiske årsager i forvejen er bebyggelse af et vist omfang i Lundfød. Derudover er der ikke udpegninger eller andet, som det ansøgte vil stride imod, og med den pågældende matrikels størrelse kan der ikke være forventning om, at virksomheden senere kan udvide væsentligt ud over det aktuelt ansøgte. Endeligt vurderes det på baggrund af det oplyste om virksomhedens drift, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne og omgivelserne i øvrigt.

Naboorientering

Jævnfør planloven kan en landzonetilladelse først meddeles, når der er forløbet to uger efter, at kommunen skriftligt har orienteret naboerne til den omhandlede ejendom om det ansøgte - med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer defineres i denne sammenhæng som ejer og brugere af de ejendomme, hvis ejendomsskel grænser til den ejendom, hvor der søges om landzonetilladelse. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til forvaltningsloven.

Teknik og Miljø har i den konkrete sag skønnet, at det ansøgte kan have betydning for de nærmeste omkringliggende nabobeboelser, og har haft ansøgningen i nabohøring. Teknik og Miljø modtog ingen bemærkninger i den forbindelse.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at der kan meddeles landzonetilladelse til det ansøgte. Beslutningen kan begrundes med, at der tidligere har været erhverv på den pågældende ejendom, og at der i forvejen er bebyggelse af et vist omfang i nærområdet samt med, at der ikke er udpegninger eller andet, som det ansøgte vil stride imod. Samtidig bemærkes det, at virksomheden ikke kan forvente senere at kunne udvide væsentligt ud over det aktuelt ansøgte.
2. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles afslag til det ansøgte. Afslaget kan blandt andet begrundes med, at der ikke foreligger helt særlige forhold, og at det ansøgte hører til i et udlagt erhvervsområde i byzone.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Forespørgsel om økonomisk støtte til græsningsprojekt langs Storåen

01.05.11-P20-1-22

Beslutning

Udvalget finder projektet positivt i et naturperspektiv ikke mindst grundet projektomfanget på tværs af kommuner.

På den baggrund, betinget af at projektet realiseres i sin helhed, kan projektet støttes med 50% af de realiserede omkostninger inden for Ikast-Brande Kommunes areal dog maksimeret til 400.000 kr. Tilsagnet gælder foreløbigt for et år.

Beløbet finansieres af drifts- og udviklingspuljen.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 23. februar 2022

Økonomi- og Planudvalget 01. marts 2022

Byrådet 07. marts 2022

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- initiativet understøttes med et af udvalget nærmere fastsat beløb.
- at initiativtagerne henvises til at søge yderligere finansiering fra relevante fonde og lignende - det sidstnævnte med opbakning fra Ikast-Brande Kommune, som gerne ser projektet fremmet og gennemført.

Sagsfremstilling

To landmænd med kvæghold i Ikast-Brande Kommune har taget initiativ til et større afgræsningsprojekt på arealer beliggende langs Storåen i Herning og Ikast-Brande Kommuner, hvor formålet er at pleje og forbedre den nuværende natur samtidigt med, at der bliver produceret lokalt oksekød.

Projektarealet udgør cirka 210 hektar og følger Storåen på en cirka 9 kilometer lang strækning fra Ilskovvej/Stensbjerg Alle ved Ikast mod vest til Sundsvej nord for Herning. Der er i alt cirka 50 lodsejere, der ejer jord inden for projektarealet. Initiativtagerne har fået mundtligt tilsagn fra lodsejerne om at kunne leje de pågældende arealer med henblik på at kunne afgræsse arealerne i de kommende fem år. På ortofotoet nedenfor er de ønskede græsningsfolde indtegnet med lysegrønt, og kommunegrænsen er skitseret med rødt.

Projektarealet består af en mosaik af forskellige naturtyper som moser, enge, heder, overdrev, vandhuller, søer og skovdækkede arealer. Arealerne beliggende i Ikast-Brande Kommune er alle privatejede.

Initiativtagerne har kreaturer, der egner sig til afgræsning af arealerne. Størstedelen af naturarealerne bliver ikke afgræsset eller udnyttet på anden måde, og afgræsningen af arealerne vil derfor kunne bidrage til forbedring af naturen i området samtidigt med, at der produceres lokale fødevarer. Afgræsningen vil bestå af en kombination af intensiv sommergræsning og ekstensiv vintergræsning. Dermed sikres fjernelse af næringsstoffer i sommerhalvåret og en tilpas forstyrrelse, som kan skabe større naturmæssig variation.

Der er ønske om at gennemføre afgræsningen fra foråret 2022, og det eneste, som mangler, er, at få klargjort arealerne til afgræsning. Dette inkluderer opsætning af kreaturhegn, strøm- og vandforsyning samt fangfolde. De samlede opstartsomkostninger for hele projektet er opgjort til cirka 1,2 mio. kr. og fordeler sig som vist herunder:

Projektets samlede opstartsomkostninger			
	Stk.	Pris	Udgifter
Kreaturhegn	40.790	20 kr.	815.806 kr.
Indre hegn	3.000	20 kr.	60.000 kr.
Drikkekar og pumpe	10	13.500 kr.	135.000 kr.
Elforsyning	10	9.000 kr.	90.000 kr.
Fangfold	2	17.300 kr.	34.600 kr.
Kreaturovergang	5	10.000 kr.	50.000 kr.
Konsulentbistand	50	995 kr.	49.750 kr.
Udgifter i alt			1.235.156 kr.
Projektets opstartsomkostninger i Herning Kommune			
	Stk.	Pris	Udgifter
Kreaturhegn	16.045	20 kr.	320.904 kr.
Indre hegn	1.000	20 kr.	20.000 kr.
Drikkekar og pumpe	2	13.500 kr.	27.000 kr.
Elforsyning	2	9.000 kr.	18.000 kr.
Fangfold	1	17.300 kr.	17.300 kr.
Kreaturovergang	1	10.000 kr.	10.000 kr.
Konsulentbistand	25	995 kr.	24.875 kr.
Udgifter i alt			438.079 kr.
Projekts opstartsomkostninger i Ikast-Brande Kommune			
	Stk.	Pris	Udgifter
Kreaturhegn	24.745	20 kr.	494.901 kr.
Indre hegn	2.000	20 kr.	40.000 kr.
Drikkekar og pumpe	8	13.500 kr.	108.000 kr.
Elforsyning	8	9.000 kr.	72.000 kr.
Fangfold	1	17.300 kr.	17.300 kr.
Kreaturovergang	4	10.000 kr.	40.000 kr.
Konsulentbistand	25	995 kr.	24.875 kr.
Udgifter i alt			797.076 kr.

For, at projektet kan sættes i gang i fuldt omfang her til foråret, er det en forudsætning for initiativtagerne, at de to kommuner bidrager med finansieringen af de angivne opstartsomkostninger - det vil sige med op til cirka 800.000 kr. for Ikast-Brande Kommunes vedkommende.

Projektarealet er stort set ligeligt fordelt på de to kommuner, hvor der i Herning Kommune ligger 106 hektar, mens der i Ikast-Brande Kommune ligger 104 hektar. Arealerne i Ikast-Brande Kommune er dog mere opdelt på delarealer, som gennemskæres af grøfter. Derfor er opstartsomkostningerne noget højere i Ikast-Brande Kommune, end de er i Herning Kommune.

Teknik og Miljø bemærker

Størstedelen af projektarealet beliggende i Ikast-Brande Kommune er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven som eng og mose. De fleste af arealerne har i øjeblikket en middel til lav naturværdi. Mange af arealerne drives i dag enten slet ikke eller ved, at de slås en gang årligt. De arealer, der ikke slås, er under tilgroning, mens de arealer, der slås, har en tendens til at være monotone og uden en varieret struktur. De arealer, der er besigtiget inden for de seneste år, beskrives generelt som relativt artsfattige.

Afgræsning med det rette græsningstryk på arealerne kan bidrage positivt ved:

- at skabe mere dynamik på arealet, eksempelvis via optrædning af jorden, selektiv græsning og græsning på buske og træer.

- at skabe bedre forhold for fugleliv: Slåning er ikke godt for fugle, der ruger på jorden. Afgræssede arealer giver bedre vilkår for eksempelvis stær. Et mere dynamisk areal giver mere føde og mere skjul til marklevende fugle.

- at skabe større biodiversitet: Dynamikken, som afgræsningen skaber, øger antallet af levesteder og skaber også såbøde, så flere plantearter har mulighed for at spire frem. Flere mulige levesteder er en forudsætning for, at flere arter kan indfinde sig.

En af initiativtagerne har tidligere (i 2020-2021) forsøgt – med hjælp fra Herning og Ikast-Brande Kommuner – at opnå støtte fra Den Danske Naturfond til et lignende projekt på cirka 60 hektar i samme område. Dette projekt opnåede ikke støtte fra fonden, og det er uvist om det aktuelle, noget større projekt vil kunne opnå støtte fra denne eller andre fonde. Det er typisk en længerevarende proces at få afklaret, om en given fond vil støtte et givet projekt.

Teknik og Miljø finder, at det er meget positivt – og formentlig uden fortilfælde i landet – at det på et par måneder er lykkedes initiativtagerne at få opbakning fra så relativt mange lodsejere til afgræsning af så stort et mere eller mindre sammenhængende naturareal. Det er et flot initiativ, som fortjener positiv opmærksomhed.

Teknik og Miljø bemærker, at en eventuel realisering af græsningsprojektet ikke udelukker, at der senere kan gennemføres eventuelle andre relevante projekter inde for projektarealet, hvis dette skulle vise sig muligt og ønskeligt. I øjeblikket arbejdes der eksempelvis med etablering af et vådområde inden for en mindre del af projektarealet med henblik på at mindske tabet af næringsstoffer til vandmiljøet.

Teknik og Miljø bidrager af og til med finansiering af etableringen af hegn m.v. i forbindelse med relevante naturplejeprojekter på private arealer rundt omkring i kommunen. Sådant hegn m.v. finansieres typisk i tilfælde, hvor der er særligt værdifulde arter, og/eller hvor flere formål kan understøttes på samme tid (naturbeskyttelse, biodiversitet, friluftsliv m.v.). Finansiering af hegn m.v. sker på betingelse af, at det pågældende areal afgræsses i minimum fem år, og at ejer/dyreholder selv vedligeholder hegnet, hvorefter ejerskabet til hegnet tilfalder ejeren af arealet. Teknik og Miljø bemærker, at de angivne opstartsomkostninger for den del af det aktuelle græsningsprojekt, som ligger i Ikast-Brande Kommune, overstiger det samlede årlige budget, som Teknik og Miljø anvender til sådanne formål i kommunen. Der budgetteres årligt med i størrelsesordenen 500.000 kr. til finansiering af diverse naturplejeprojekter i kommunen som helhed.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at projektet skal støttes økonomisk med midler til hel eller delvis dækning af opstartsomkostningerne i Ikast-Brande Kommune. Udvalget skal tage stilling til beløbets størrelse – herunder hvor midlerne i givet fald hentes fra.
2. Udvalget kan beslutte, at projektet ikke - eller kun i mindre grad - skal støttes økonomisk men henvises til at skaffe finansiering via relevante fonde eller lignende – det sidstnævnte med opbakning fra Ikast-Brande Kommune.

Budgetmæssige konsekvenser

Hvis projektets opstartsomkostninger ønskes støttet økonomisk i større omfang, bør der findes midler til dette uden for det eksisterende budget til lignende formål. Ellers ingen budgetmæssige konsekvenser.

Punkt 9: Meddelelser

00.22.04-P00-3-21

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Esbjerg tester anlæg til fangst af CO2

Ikast-Brande Kommune er sammen med i alt 16 kommuner medejere af affaldsselskabet ”Energnist”.

Energnist varetager kommunens forsyningsforpligtelse til at bortskaffe affald til forbrænding/energiudnyttelse. Der testes nu et anlæg til CO2 fangst på affaldsanlægget i Esbjerg. Anlægget i Esbjerg er særdeles velegnet, da der er optimale muligheder for transport og lagring i Nordsøen via Esbjerg Havn. Energnist er gået sammen med Esbjerg Kommune og Din forsyning om testanlægget.

Bilag: Pressemeddelelse fra Energnist dateret 28. januar vedlægges som bilag.

Nyheder fra Miljøstyrelsen om affaldssortering

Miljøstyrelsen vil sætte skub i affaldssorteringen og har lanceret en ny kampagne. Budskabet er, at mere affald skal genbruges og genanvendes. Miljøstyrelsen har fået produceret kampagnemateriale, der skal understøtte sorteringen og informere forbrugere, kommuner og virksomheder. Ikast-Brande Kommune vil benytte materialet og henvise til det landsdækkende materiale.

Link Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2022/feb/ny-kampagne-skal-saette-skub-i-affaldssorteringen/>

Bilag

Energnist pressemeddelelse Esbjerg tester anlæg til fangst af CO2.pdf

Punkt 10: Lukket: Meddelelser

00.22.04-P00-3-21